

Pristagare den 5 februari 2026

Karl Emil Tollanders pris om 50 000 euro och den Tollanderska medaljen tillfaller professor **Henrik Meinander** för *Helsingfors. Historien om en stad*. I sin akademiska karriär har Henrik Meinander kombinerat tongivande vetenskapliga insatser med elegant historieskrivande för en bredare allmänhet. *Helsingfors. Historien om en stad* är ett ypperligt exempel på detta värv. Med säker hand levandegör Meinander sin älskade hemstads historia. Han lotsar läsaren genom Helsingfors framväxt och dess snart fem sekel långa utveckling, formad av omgivningens och geopolitikens skiftande krafter. Förtjänstfullt skildrar Meinander hur stadens själ framför allt skapas av människorna som befolkar den, av språk- och levnadsförhållanden, gatu- och kvartersliv, arkitektur och kultur.

Ett pris om 32 000 euro ur Irma Carrells testamentsfond tillfaller författaren **Lina Bonde** för *Köttsviterna*, ett starkt, gåtfullt poetiskt helhetsverk. I en sjukhusmiljö flyter de enskilda livet, kropparna, kroppsdelarna samman i ett sönderfall som samtidigt är en tillblivelse, en sång till det levande: det som föds, växer och dör. En forskare som kommit för att iaktta dras in i skeendet. Ålagd att sätta ord på det ordlösa, finner hon att våra roller inte är givna en gång för alla.

Ett pris om 30 000 euro ur Astrid och Bertel Appelbergs fond tillfaller författaren **Quynh Tran** för *När andra njuter* som skildrar en tonårsdotter och hennes mor. Modern bearbetar resan från Vietnam till Sverige och livet därefter, medan dottern befinner sig mitt i ett händelseförlopp som spårar ur. På ett intensivt, levande och lyhört sätt skildrar Tran människor som är upptagna av sina egna liv och bekymmer. Utan att mötas kretsar mor och dotter som två planeter på var sin bana.

Ett pris om 30 000 euro ur Eklund-Modeenska fonden med tillhörande medalj tillfaller filosofie doktor **Tatjana Brandt** för *Drömmaren Rousseau ELLER Om frihet, fantasi och konsten att leva i ett samhälle*. Med skimrande intellektuell skärpa tecknar Brandt ett intimt och personligt porträtt av den franska filosofen. Essän förenar skickligt biografi och litterär närläsning. I en böljande dialog med Rousseaus tankevärld, visar Brandt att hans idéer är levande och relevanta också i vår tid, där frågor om frihet, samhälle och individ är lika brännande som på 1700-talet.

Ett pris om 26 000 euro ur Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond II tillfaller biologen, docent **Mikael Kilpi** för *Ejdern – berättelsen om en skärgårdsfågel*. Boken handlar om en trollbindande och ikonisk fågel som i tusentals år har präglat Östersjöns skärgård. Trettio år av forskning kombineras med personliga iakttagelser, erfarenheter och reflektioner. Kilpi förklarar sin djupa kärlek till denna art men uttrycker också befogad sorg över människans kortsiktiga agerande, som hotar även ejdern.

Ett pris om 25 000 euro ur Bokhandlare Bo Carleskogs fond tillfaller författaren och illustratören **Maija Hurme** för *Var kommer alla dagar ifrån?* Vardagliga, intrikata och existentiella frågor ställs av vetgiriga barn i Hurmes bedårande och underfundiga barnbok. Textens poetiska lugn och bildernas avvägda harmoni gör boken till en stor läsupplevelse. Har du också funderat över varför bebisar luktar popcorn eller vart musiken försvinner efter att man lyssnat på den?

Ett kulturhistoriskt pris om 25 000 euro ur Ragnar, Ester, Rolf och Margareta Bergboms fond tillfaller docent **Sven-Erik Klinkmann** för hans omfattande forskning om populärkulturens roll i samhället. I sina studier av symboler, troper och stereotyper har han visat hur musik, film, media och litteratur bidrar till att skapa föreställningar om tillhörighet och utanförskap. Klinkmann har gjort oss uppmärksamma på hur finlandssvenskheter konstrueras i populärkulturella medier.

Ett pris för dramatiskt verk om 25 000 euro ur Ragnar, Ester, Rolf och Margareta Bergboms fond tillfaller pjäsförfattaren och skådespelaren **Silva Lillrank** för pjäsen *Bombastiska Bob*. Pjäsen för barn i dagisåldern handlar om Bob och hans bristande impuls kontroll. Språket är exakt och friskt, och de många rollerna som spelas av en enda skådespelare är väl profilerade. Liksom i Lillranks tidigare pjäser om Bob levandegörs väsentliga angelägenheter med allvar, humor och empati.

Ett pris om 20 000 euro ur Paul Werner Lybecks testamentsfond tillfaller författaren **Kristoffer Albrecht** för *Språkvetaren*. Boken är en imponerande historisk roman om Baltikum, Finland och Porkala, om små stater, folkspillror och språkliga minoriteter. Huvudpersonens, språkvetaren Eduards Valdmanis öde visar hur svårt det är att välja rätt och styra sitt öde under krigs- och kristider. Den melankoliska berättelsen sätter djupa spår i läsaren.

Ett pris om 20 000 euro ur Paul Werner Lybecks testamentsfond tillfaller författaren **Minna Lindeberg** för *Jag skar mig i hjärtat*. Denna ungdomsroman är en lyhörd, inlämnande och stilsäker berättelse om att förlora för mycket och tappa fotfästet, men också om vänskap, omsorg och hopp, om att hitta sina gränser och återfinna mening. Lindeberg står osvikligt på den unga människans sida och visar att det viktigaste i livet inte är det som ger en rad i meritförteckningen.

Ett pris om 20 000 euro ur Marcus Collins minnesfond tillfaller konstnären **Karoliina Hellberg**, vars uttrycksfulla måleri åstadkommer en dialog mellan alla tänkbara tider och rum. Att betrakta Hellbergs konst är att lockas med på en resa genom färgsprakande interiörer med prunkande trädgårdar där nya lager av minnen och ljus gåtfullt sipprar fram.

Jöns Budde-priset om 15 000 euro tillfaller översättaren **David McDuff** för hans högklassiga översättningar av finlandssvensk litteratur till engelska. McDuff har översatt ett stort antal centrala finlandssvenska verk, såväl poesi som prosa, och därmed gett dem internationell synlighet. Han har även spridit kunskap om finlandssvensk litteratur genom uppskattade artiklar och essäer.

Granberg–Sumeliuska priset om 10 000 euro tillfaller författaren **Karin Collins** för *Där jag har min hjärtans kär*, den avslutande delen i Hangötrilogin. Collins synvinkel på Hangö och dess invånare är fräsch och bygger på utmärkt lokalkännedom. Hon använder sig skickligt av krigshistorisk och kvinnohistorisk forskning i sitt författarskap. Trilogins huvudaktörer är kvinnor och barn, vilket också är en betydelsefull markering då romankonsten fortfarande präglas av manliga gestalter och frågeställningar.

Ett pris om 10 000 euro ur Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond I tillfaller filosofie doktor **Niklas Rapo** för avhandlingen *Förstäder och rumslig dynamik. Marginalen och urban utveckling i 1800-talets Finland*. Denna mångsidiga undersökning fokuserar på dynamiken mellan planerade och oplanerade sociala rum i 1800-talets urbana miljöer i Finland. I sin analys kombinerar Rapo förtjänstfullt stadshistoria och socialhistoria för att belysa stadsrummets förändring och modernisering. Genom sitt fokus på medelstora städer, bidrar avhandlingen med ny och värdefull kunskap i såväl en finländsk som en europeisk kontext.

Ett pris om 10 000 euro ur Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond I tillfaller författaren **Malin Kivelä** för *Naturhaverierna*, ett djupt personligt projekt att med inspiration även från radikala tänkare söka möjliga vägar till ett liv i harmoni med naturen. Med progressiva, ställvis revolutionära anslag, väcker Kiveläs välskrivna essäer engagemang och ett förnyat hopp om en mera skonsam framtid för människan och miljön.

Ett pris om 10 000 euro ur Femtioårsfonden tillfaller författaren **Alexander Gintlund** för *Boken om Kimitoön*. I denna mångsidiga och finurliga bok bjuder Gintlund in till Kimitoön och dess 139 byar. Genom en kombination av fakta och fiktion synar han lokalsamhället och dess invånare både förr och nu. Med en stor dos humor gör han allt intressant även för läsare från andra orter. Denna jubileumsbok sprider både kunskap och glädje!

Ett pris om 10 000 euro ur Hedvig Lovisa Falckens testamentsfond tillfaller författaren **Thomas Brunell** för *En gudalik komedi – en visionsberättelse*. Sällan får man ta del av en text som synliggör lidandet med en sådan värdighet och insiktsfullhet. Brunell visar att det går att skriva en aktuell, angelägen och hoppfull diktsamling på temat äldreomsorg och till och med krydda vårdtematiken med en gnutta svart medkännande humor.

Ett pris om 10 000 euro ur O. F. Hultmans prisfond tilldelas filosofie doktor **Daniela Piipponen** för avhandlingen *”Låt din penna vara sig själv trogen”*. *Variation och norm i Zacharias Topelius läsebok Boken om vårt land, med fokus på ortografi och morfologi*. Genom en ambitiös och väl underbyggd analys visar Piipponen hur stavnings- och böjningsvariationer i Topelius klassiska läsebok förhåller sig till den samtida normbildningen av det svenska skriftspråket. Avhandlingen fyller berömligt en forskningslucka om svenskan i Finland. Den fokuserar på en

avgörande period då svenskans normer formades under praktiska hinder som följde av språkets delning mellan två stater.

Ett pris om 7 000 euro ur Spåreska fonden tillfaller musikern och skådespelaren **Emma Klingenberg** för *Detta är min målarsång. Tove Jansson och musiken*. Muntert, rörande, vågat, vemodigt – Tove Janssons soundtrack är allt detta. Klingenberg har spårat Janssons intresse för musik i arkiv och forskning och under denna spännande resa samlat ihop visorna Jansson skrev under sin livstid. Helheten ger ny inblick i Janssons konstnärskap och visar på bredden i hennes musiksmak.

Ett pris om 2 500 euro var ur Håkan och Katarina Anderssons fond för talekonst och språkfärdighet på svenska i Finland tillfaller journalisterna **Magnus Londen** och **Jeanette Björkqvist** för programmet *Eftersnack*/podden *Snacket*. I tjugio år har de tillsammans med en rad gäster kommenterat världens gång och ventilerat veckan som gått i lättsam ton på god talad svenska. Deras angelägna samtal har brutit igenom informationsbruset och samlat en stor lyssnarskara.